

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 23.10.2018
COM(2018) 800 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2019

Εκπλήρωση των υποσχέσεων και προετοιμασία για το μέλλον

I. Εκπλήρωση των υποσχέσεων και προετοιμασία για το μέλλον

Οι επόμενοι μήνες θα είναι καθοριστικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή μας Ένωση. Τον προσεχή Μάιο, οι Ευρωπαίοι θα ψηφίσουν στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Όπως επισήμανε ο πρόεδρος της Επιτροπής στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης στις 12 Σεπτεμβρίου 2018, στις αποφάσεις που λαμβάνουν οι Ευρωπαίοι πολίτες θα αποτυπώνεται η εμπιστοσύνη τους στην ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δώσει λύσεις στις προκλήσεις που κανένα από τα κράτη μέλη μας δεν μπορεί να αντιμετωπίσει ενεργώντας μεμονωμένα.

Προκλήσεις όπως το να διασφαλιστεί ότι η επιστροφή της Ευρώπης στην οικονομική ανάπτυξη θα αποφέρει πραγματικά οφέλη σε όλους, πράγμα που σημαίνει επενδύσεις στις θέσεις εργασίας του μέλλοντος και αξιοποίηση της ευκαιρίας που προσφέρει η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή και στην οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Προκλήσεις που συνδέονται με τη μετανάστευση, η οποία παρότι έχει μειωθεί κατά πολύ σε σχέση με την κρίση της περιόδου 2015-2016, θα εξακολουθήσει να μας απασχολεί για αρκετό καιρό και απαιτεί βιώσιμες ευρωπαϊκές λύσεις. Προκλήσεις για τις δημοκρατικές μας κοινωνίες, τις αξίες και την ασφάλειά μας, οι οποίες προκύπτουν από τρομοκρατικές επιθέσεις και επιθέσεις στον κυβερνοχώρο, καθώς επίσης και –ολοένα και περισσότερο– από εκστρατείες παραπληροφόρησης. Προκλήσεις που προκύπτουν από την αυξανόμενη αστάθεια της παγκόσμιας κατάστασης, στο πλαίσιο της οποίας τα δημογραφικά στοιχεία, ο ανταγωνισμός για τους πόρους και η κλιματική αλλαγή απαιτούν κοινή ώθηση προς τη βιωσιμότητα, παρόλο που ορισμένοι αμφισβητούν τη δέσμευσή τους απέναντι σε θεσμούς και κανόνες που έχουν διαμορφώσει θετικά την παγκόσμια τάξη τα τελευταία 50 χρόνια.

Περισσότερο από ποτέ, η Ευρώπη πρέπει να αποδείξει ότι η Ένωσή μας είναι ενωμένη, ισχυρή και δημοκρατική και ότι μόνο μαζί μπορούμε να προσφέρουμε λύσεις στις προκλήσεις αυτές και, με τον τρόπο αυτό, να προστατεύσουμε, να ενισχύσουμε και να υπερασπιστούμε τους πολίτες μας.

Η παρούσα Επιτροπή, στα ετήσια προγράμματα εργασίας που έχει καταρτίσει από την έναρξη της θητείας της, επικεντρώνεται στις σημαντικότερες προκλήσεις στους τομείς στους οποίους πιστεύει ότι η ευρωπαϊκή δράση μπορεί να έχει καθοριστική συμβολή. Με τις πρωτοβουλίες που παρουσιάστηκαν παράλληλα με την ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης, έχουμε πλέον υποβάλει όλες τις νομοθετικές προτάσεις που απαιτούνται προκειμένου να επιτευχθεί θετική αλλαγή και στις δέκα προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την περίοδο 2014-2019. Μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έχουμε καταλήξει σε συμφωνία για τις μισές περίπου από αυτές τις προτάσεις, ενώ ακόμη ένα 20 % των προτάσεων βρίσκεται σε αρκετά προχωρημένο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας. Προτεραιότητα πρέπει πλέον να είναι η μετατροπή των υπόλοιπων προτάσεων, συμπεριλαμβανομένων όλων των προτάσεων προτεραιότητας που προσδιορίστηκαν στις κοινές δηλώσεις, σε νομοθεσία και, στη συνέχεια, η αποτελεσματική εφαρμογή τους. Στο πλαίσιο του διαλόγου της Επιτροπής με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την προετοιμασία του παρόντος προγράμματος εργασίας επιβεβαιώθηκε η κοινή δέσμευση

για τη διατήρηση και την περαιτέρω εντατικοποίηση των προσπαθειών. Ήρθε πλέον η ώρα να αποδείξουμε ότι μαζί μπορούμε να επιτύχουμε αποτελέσματα.

Για να διατηρηθεί η έμφαση στις προτάσεις που έχουν ήδη κατατεθεί, στο φετινό πρόγραμμα εργασίας η Επιτροπή παρουσιάζει περιορισμένο μόνο αριθμό νέων πρωτοβουλιών, οι οποίες, παράλληλα με εκείνες που παρουσιάστηκαν στην ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης, είναι απαραίτητες για την πλήρη υλοποίηση των 10 προτεραιοτήτων. Με τις πρωτοβουλίες αυτές αντιμετωπίζονται προκλήσεις οι οποίες εκκρεμούν και για τις οποίες απαιτείται συλλογική και αποφασιστική δράση: ολοκλήρωση του έργου στον τομέα της μετανάστευσης· ενίσχυση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης· αντιμετώπιση των αυξανόμενων εντάσεων στο παγκόσμιο εμπορικό σύστημα· αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων προκλήσεων στον τομέα του κράτους δικαίου σε ορισμένα κράτη μέλη· και εξεύρεση συμφωνίας με το Ηνωμένο Βασίλειο για την αποχώρησή του από την Ένωση. Η Επιτροπή θα εστιάσει επίσης την προσοχή της στην εφαρμογή της νομοθεσίας που έχει θεσπιστεί και στην αξιολόγηση του ισχύοντος κεκτημένου ώστε να προετοιμαστεί για το μέλλον και, στο πλαίσιο αυτό, προτείνει την απόσυρση ή την κατάργηση μιας σειράς παρωχημένων προτάσεων και νομοθετικών πράξεων.

Τέλος, το παρόν πρόγραμμα εργασίας προωθεί τον χάρτη πορείας για το Σιμπίου, ο οποίος είχε την ισχυρή υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και συμπεριλήφθηκε στο Θεματολόγιο των Ηγετών. Η σύνοδος κορυφής του Σιμπίου θα πραγματοποιηθεί την ημέρα της Ευρώπης, στις 9 Μαΐου 2019, έξι εβδομάδες μετά το Brexit και δύο εβδομάδες πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές. Για την ΕΕ των 27 αυτή θα είναι μια κρίσιμη στιγμή για τη διαμόρφωση του μέλλοντός της έως το 2025. Υπ' αυτό το πρίσμα, είναι σημαντικό να επιτευχθεί πολιτική συμφωνία επί της πρότασης της Επιτροπής για ένα απλούστερο και ευέλικτο μελλοντικό δημοσιονομικό πλαίσιο πριν από τη σύνοδο του Σιμπίου. Πέραν αυτών, στη διάρκεια των επόμενων μηνών, η Επιτροπή θα υποβάλει σειρά εισηγήσεων με μελλοντικό προσανατολισμό στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τη σύνοδο, ώστε οι ηγέτες της ΕΕ να μπορέσουν να εξασφαλίσουν ανανεωμένη εμπιστοσύνη στο μέλλον της Ένωσης των 27.

II. Πλήρης υλοποίηση των 10 προτεραιοτήτων της Επιτροπής Juncker πριν από τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Νέα ώθηση στην απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις

Οι επιδόσεις της Ευρώπης στον τομέα της οικονομίας είναι θετικές. Το 2017 η ανάπτυξη έφτασε στα ανώτατα επίπεδα της τελευταίας δεκαετίας. Η απασχόληση και οι επενδύσεις έχουν επιστρέψει στα προ της κρίσης επίπεδα και η κατάσταση των δημόσιων οικονομικών έχει βελτιωθεί σημαντικά. Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται οι ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την οικονομική, την κοινωνική και τη δημοσιονομική κατάσταση. Καθώς οι παγκόσμιες οικονομικές συνθήκες μεταβάλλονται, πρέπει να χρησιμοποιήσουμε την τρέχουσα δυναμική για να συνεχίσουμε να προωθούμε πολιτικές που μας επιτρέπουν να

αξιοποιήσουμε νέες οικονομικές ευκαιρίες και οι οποίες προετοιμάζουν την οικονομία ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις μελλοντικές προκλήσεις που θα εμφανιστούν.

Αυτό σημαίνει συνέχιση των επενδύσεων στις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για τη διατήρηση της Ένωσης σε σταθερή και βιώσιμη αναπτυξιακή τροχιά. Οι σύγχρονες, δίκαιες και ισορροπημένες προτάσεις της Επιτροπής για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την Ένωση των 27 θα υποστηρίζουν την επίτευξη των κοινών στόχων της Ένωσης για την επόμενη δεκαετία. Οι προτάσεις επικεντρώνονται στους τομείς στους οποίους η Ένωση βρίσκεται στην πλέον κατάλληλη θέση για να επιτύχει αποτελέσματα, όπως συμφώνησαν οι ηγέτες της ΕΕ στην Μπρατισλάβα και τη Ρώμη. Οι προτάσεις αυτές θα μας δώσουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουμε σημαντικές προκλήσεις, όπως η ανεργία των νέων, η μετανάστευση, η ασφάλεια, ο τεχνολογικός και ψηφιακός μετασχηματισμός, καθώς και η μετάβαση σε μια περισσότερο βιώσιμη οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Στη σύνοδο του Σιμπίου θα πρέπει να επιβεβαιωθεί η πολιτική συμφωνία σχετικά με τον μελλοντικό προϋπολογισμό. Με τον τρόπο αυτό θα αποδειχθεί ότι η Ένωση των 27 είναι ενωμένη, έχει σαφή προσανατολισμό και είναι έτοιμη και ικανή να καθορίσει τη μοίρα της και να επιτύχει αποτελέσματα για τους πολίτες της.

Το δημόσιο χρήμα διαδραματίζει κάποιο ρόλο όσον αφορά την τόνωση των κατάλληλων επενδύσεων αλλά, εντέλει, οι επιχειρήσεις είναι εκείνες που δημιουργούν θέσεις εργασίας και ανάπτυξη. Πρέπει, επομένως, να συνεχίσουμε τη μόχλευση των διαθέσιμων πόρων. Το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη, το σχέδιο Juncker, έχει ήδη αποφέρει 344 δισ. EUR σε πρόσθετες επενδύσεις, υπερβαίνοντας έτσι τον αρχικό του στόχο των 315 δισ. EUR, και αναμένεται να δημιουργήσει 1,4 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και να αυξήσει το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της ΕΕ κατά 1,3 % έως το 2020. Το σχέδιο Juncker έχει ενισχυθεί και επεκταθεί προκειμένου να κινητοποιήσει περίπου 500 δισ. EUR σε πρόσθετες επενδύσεις έως το τέλος του 2020. Η Επιτροπή θα προβεί σε απολογισμό της προόδου και θα προσδιορίσει νέους τρόπους τόνωσης των επενδύσεων, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του μελλοντικού προγράμματος InvestEU.

Πρέπει επίσης να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με τις υπόλοιπες προτάσεις για την προώθηση της μετάβασης προς μια κυκλική οικονομία που υποστηρίζει την καινοτομία, την απασχόληση και την ανάπτυξη και προάγει τη βιώσιμη χρήση των σπάνιων πόρων μας. Η ταχεία συμφωνία επί της πρότασης για τα πλαστικά μιας χρήσης είναι απαραίτητη προκειμένου να μειωθεί η ποσότητα επιβλαβών πλαστικών που ρυπαίνουν τους ωκεανούς και τις θάλασσές μας και να δοθεί στις επιχειρήσεις ισχυρό κίνητρο για την αναζήτηση βιώσιμων και καινοτόμων εναλλακτικών λύσεων. Με τον τρόπο αυτό θα δοθούν κίνητρα υπέρ της ευρωπαϊκής καινοτομίας, ενώ οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις θα αποκτήσουν τεχνολογικό προβάδισμα έναντι των παγκόσμιων ανταγωνιστών τους, με αποτέλεσμα να τονωθούν η βιώσιμη ανάπτυξη και η απασχόληση για το μέλλον.

Συνδεδεμένη ψηφιακή ενιαία αγορά

Η ψηφιακή ενιαία αγορά παράγει ήδη οφέλη για τους Ευρωπαίους: οι χρεώσεις περιαγωγής καταργήθηκαν, οι πολίτες μπορούν πλέον να έχουν συνδρομητική πρόσβαση σε κινηματογραφικό, αθλητικό και μουσικό περιεχόμενο, σε βιντεοπαιχνίδια και σε ηλεκτρονικά

βιβλία από οποιοδήποτε σημείο της ΕΕ, και από τον Δεκέμβριο του τρέχοντος έτους θα έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν τις διαδικτυακές τους αγορές χωρίς να υφίστανται αδικαιολόγητες διακρίσεις απλώς και μόνο λόγω του τόπου κατοικίας τους.

Από τις 30 νομοθετικές πρωτοβουλίες που ανέλαβε η Επιτροπή για την ψηφιακή ενιαία αγορά, οι 18 οδήγησαν στη θέσπιση σχετικού νομοθετήματος. Η ολοκλήρωση των υπόλοιπων προτάσεων έχει πλέον καίρια σημασία, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και το δίκαιο των συμβάσεων. Είναι σημαντικό να συσταθεί άμεσα το ευρωπαϊκό βιομηχανικό, τεχνολογικό και ερευνητικό κέντρο ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας από κοινού με το δίκτυο εθνικών κέντρων συντονισμού, ώστε να συνδράμουν την ΕΕ στη διατήρηση και την ανάπτυξη τεχνολογικών και βιομηχανικών ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, αναγκαίων για την προστασία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

Θα συνεχίσουμε τις εργασίες σχετικά με την αναδυόμενη πρόκληση της τεχνητής νοημοσύνης, διευκολύνοντας τη συντονισμένη δράση σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και δίνοντας συνέχεια στις διάφορες ενέργειες που παρουσιάστηκαν νωρίτερα κατά το τρέχον έτος. Η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος θα παρουσιάσουν επίσης νέο κοινό σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση της εκτεταμένης διάδοσης του προβλήματος της διαδικτυακής παραπληροφόρησης στην Ευρώπη, το οποίο υπονομεύει την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων στις δημοκρατικές διαδικασίες και στους δημοκρατικούς θεσμούς, καθώς και στην ανεξαρτησία και την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης. Επείγει η αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το προσεχές έτος.

Η Επιτροπή θα εκδώσει επίσης σύσταση σχετικά με την καθιέρωση ενός μορφότυπου για την ανταλλαγή ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών μητρώων υγείας, ο οποίος θα διευκολύνει τη διασυνοριακή ανταλλαγή δεδομένων για τους ασθενείς. Αυτό θα ωφελήσει τόσο τους ασθενείς όσο και τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης και θα συμβάλει στην προώθηση της ιατρικής προόδου μέσω της ψηφιοποίησης των υπηρεσιών υγείας. Στον τομέα της δημόσιας υγείας, θα καταθέσουμε επίσης ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες.

Μια ανθεκτική ενεργειακή ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή

Τα τελευταία τέσσερα έτη, η ΕΕ επενδύει στη δική της Ενεργειακή Ένωση με σκοπό την προαγωγή βιώσιμου, ανεξάρτητου και ασφαλούς εφοδιασμού για τους πολίτες της. Ηγείται του παγκόσμιου αγώνα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και είναι η μόνη μεγάλη οικονομία που θέσπισε νομοθεσία για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 40 % έως το 2030 βάσει της συμφωνίας του Παρισιού.

Πρέπει να συνεχίσουμε τις εργασίες για την εξασφάλιση της συμφωνίας των συννομοθετών σχετικά με τις εναπομένουσες προτάσεις στη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους». Για τη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της ΕΕ και για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, είναι επίσης

απαραίτητο να συμφωνήσουν οι συννομοθέτες σε κοινούς κανόνες για τους αγωγούς φυσικού αερίου που εισέρχονται στην ευρωπαϊκή αγορά φυσικού αερίου και να οριστικοποιήσουν τη νέα νομοθεσία για τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. Πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί η συμφωνία σχετικά με τις προτάσεις που έχει υποβάλει η Επιτροπή στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την κινητικότητα «Η Ευρώπη σε κίνηση» ώστε να εξασφαλιστεί η έγκαιρη εφαρμογή του θεματολογίου μας για ασφαλή, καθαρή και συνδεδεμένη κινητικότητα, και σχετικά με τις προτάσεις της Επιτροπής για βιώσιμη χρηματοδότηση ώστε να κινητοποιηθούν τα ιδιωτικά κεφάλαια που απαιτούνται για τη στήριξη του θεματολογίου της ΕΕ για το κλίμα και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η έγκαιρη θέσπιση των μέτρων αυτών θα διασφαλίσει τη δημιουργία των υποστηρικτικών εργαλείων και του νομικού πλαισίου της πολιτικής της ΕΕ για το κλίμα έως το 2030. Οι εν λόγω πολιτικές για το κλίμα και την ενέργεια θα αποφέρουν από κοινού συνολικές μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της τάξης του 45 % περίπου έως το 2030, ποσοστό που υπερβαίνει τη δέσμευση της ΕΕ στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού για μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 40 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Θα θέσουν επίσης την ΕΕ σε τροχιά για την επίτευξη προβλεπόμενων μειώσεων των εκπομπών της τάξης του 60 % περίπου έως το 2050. Ωστόσο, αυτό δεν επαρκεί για τη συνεισφορά της ΕΕ στους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού σχετικά με τη θερμοκρασία. Η τελευταία ειδική έκθεση της διακυβερνητικής επιτροπής για την κλιματική αλλαγή επιβεβαιώνει ρητά τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, και, στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα προτείνει στρατηγική της ΕΕ για μακροπρόθεσμες μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ενόψει της διάσκεψης του Κατοβίτσε για την κλιματική αλλαγή τον Δεκέμβριο του 2018. Η Επιτροπή θα υποβάλει επίσης έκθεση σχετικά με την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης, καθώς και σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την προαγωγή της ικανότητας της Ευρώπης ώστε να είναι πρωτοπόρος στον τομέα των συσσωρευτών.

Βαθύτερη και δικαιότερη εσωτερική αγορά με ενισχυμένη βιομηχανική βάση

Το 2018 είναι η 25η επέτειος εγκαθίδρυσης της ενιαίας αγοράς. Δεδομένου ότι αντιπροσωπεύει το ένα πέμπτο της παγκόσμιας οικονομίας, η ενιαία αγορά είναι μοναδική και αποτελεί το ισχυρότερο πλεονέκτημα της Ευρώπης για την παραγωγή οικονομικής ανάπτυξης και για την παροχή στήριξης στις ευρωπαϊκές εταιρείες ώστε να αναπτυχθούν, να καινοτομήσουν και να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Η συλλογική μας αξία μάς παρέχει τη δυνατότητα να λειτουργούμε ως αποτελεσματικός φορέας καθορισμού προτύπων και ως παγκόσμιο σημείο αναφοράς σε θέματα όπως η προστασία δεδομένων, τα μαζικά δεδομένα, η τεχνητή νοημοσύνη και ο αυτοματισμός και, με τον τρόπο αυτό, να εξάγουμε τις αξίες μας και να διαμορφώνουμε την παγκόσμια οικονομία.

Πρέπει πλέον να εκπληρώσουμε την υπόσχεσή μας για πλήρη αξιοποίηση της ενιαίας αγοράς σε όλες τις διαστάσεις της. Απαιτείται η επίτευξη συμφωνίας επί των προτάσεων που εκκρεμούν σχετικά με τις δέσμες μέτρων για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια των προϊόντων και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στην ενιαία αγορά. Πρέπει να εντατικοποιήσουμε τις προσπάθειες για την επίτευξη συμφωνίας επί μιας κοινής

ενοποιημένης βάσης φορολογίας εταιρειών καθώς και σχετικά με τις προτάσεις για δίκαιη και αποδοτική φορολόγηση της ψηφιακής οικονομίας, ώστε όλες οι επιχειρήσεις, μικρές και μεγάλες, να καταβάλλουν το μερίδιο φόρου που τους αναλογεί στον τόπο όπου παράγονται τα κέρδη τους. Είναι επίσης η κατάλληλη στιγμή να επιτευχθεί συμφωνία επί των προτάσεων για δίκαιο και αποδοτικό φόρο προστιθέμενης αξίας, ώστε να απλουστευθεί το σύστημα, ιδίως για τις μικρές επιχειρήσεις, να θωρακιστεί έναντι της απάτης και να εκσυγχρονιστεί το σύστημα για τον καθορισμό μειωμένων συντελεστών φόρου προστιθέμενης αξίας. Θα πρέπει επίσης να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με τις προτάσεις για το εταιρικό δίκαιο, ώστε να διασφαλιστεί ότι το δικαίωμα των εταιρειών να μετακινούνται και να αναπτύσσονται πέραν των εθνικών συνόρων δεν αποτελεί αντικείμενο κατάχρησης από λίγες εταιρείες για σκοπούς φοροδιαφυγής ή υπονόμησης των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Απαιτείται επίσης επείγοντως η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις για μια νέα συμφωνία για τους καταναλωτές. Η νέα αυτή συμφωνία θα εκσυγχρονίσει και θα απλουστεύσει τη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών και θα θεσπίσει ενισχυμένους μηχανισμούς ατομικής προσφυγής μέσω αντιπροσωπευτικών αγωγών.

Μια πλήρως λειτουργική ένωση κεφαλαιαγορών με αγορές που χαρακτηρίζονται από βάθος και ρευστότητα έχει καίρια σημασία για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ώστε να στηριχθεί η ενιαία αγορά και να διαφοροποιηθούν οι πηγές χρηματοδότησης για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρότερων επιχειρήσεων. Είναι πλέον καιρός να επιτευχθεί συμφωνία επί των προτάσεων για το πανευρωπαϊκό ατομικό συνταξιοδοτικό προϊόν, τη μεταρρύθμιση των υποδομών των ευρωπαϊκών αγορών, τη βελτίωση της αρχιτεκτονικής της χρηματοοικονομικής εποπτείας της ΕΕ και επί της πρότασης για την αφερεγγυότητα των επιχειρήσεων, την αναδιάρθρωση και τη δεύτερη ευκαιρία. Συμφωνία θα πρέπει επίσης να επιτευχθεί και σχετικά με άλλες προτάσεις που αφορούν την ένωση κεφαλαιαγορών, την πληθοχρηματοδότηση (crowdfunding), τα καλυμμένα ομόλογα, τη διευκόλυνση της διασυννοριακής διανομής επενδυτικών κεφαλαίων, την προώθηση της εισαγωγής ΜΜΕ σε δημόσιες αγορές, καθώς και σχετικά με πιο αναλογικούς και αποτελεσματικούς κανόνες για τις επιχειρήσεις επενδύσεων. Δεδομένων των πρόσφατων σοβαρών αποκαλύψεων σχετικά με δραστηριότητες νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες στον χρηματοπιστωτικό τομέα, είναι επίσης ζωτικής σημασίας να επιτευχθεί αμέσως συμφωνία σχετικά με τις προτάσεις για την καθιέρωση ισχυρότερης εποπτείας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, ώστε να διασφαλιστεί η καλύτερη εποπτεία και επιβολή των κανόνων σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η ενιαία αγορά, πέραν των θετικών της αποτελεσμάτων για τις επιχειρήσεις, αποτελεί ταυτόχρονα εγγυητή υψηλών κοινωνικών προτύπων και προστασίας των εργαζομένων. Πριν από ένα έτος, στην κοινωνική σύνοδο κορυφής του Γκέτεμποργκ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διακήρυξαν τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή έχει αναλάβει δράση με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την εφαρμογή του πυλώνα. Είναι πλέον αναγκαία η επίτευξη συμφωνίας για τη δημιουργία Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας και για τις προτάσεις που έχουν ως στόχο τη δημιουργία καλύτερης ισορροπίας

μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και για πιο διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας για όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που εργάζονται με άτυπες συμβάσεις. Πρέπει να συμφωνήσουμε για την αναθεώρηση των κανόνων συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών, για την προστασία των εργαζομένων από χημικά προϊόντα που προκαλούν καρκίνο και για την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία. Επίσης, ήρθε πλέον η στιγμή να οριστικοποιήσουμε την ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα ώστε οι άνθρωποι με αναπηρία να μπορούν να ασκούν αποτελεσματικότερα το δικαίωμά τους να συμμετέχουν ισότιμα και πλήρως στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας.

Η διατήρηση, η ενίσχυση και η εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς είναι διαρκές καθήκον. Πρέπει να καλύψουμε τα εναπομένοντα κενά και να βελτιώσουμε τον τρόπο λειτουργίας της. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά σημαντική η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τους εκκρεμείς νομοθετικούς φακέλους, καθώς και η ορθή εφαρμογή των κανονισμών στα κράτη μέλη. Ενόψει της συζήτησης των ηγετών στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου, η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση η οποία θα επικεντρώνεται στην εξάλειψη των εμποδίων που εξακολουθούν να υπάρχουν και σε επιλογές για ανάληψη δράσης προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη θα αξιοποιήσει τις νέες ευκαιρίες που προσφέρει το μεταβαλλόμενο παγκόσμιο περιβάλλον.

Βαθύτερη και δικαιότερη οικονομική και νομισματική ένωση

Την 1η Ιανουαρίου 2019 θα γιορτάσουμε την 20ή επέτειο του ενιαίου νομίσματος. 340 εκατομμύρια Ευρωπαίοι χρησιμοποιούν καθημερινά το ευρώ σε 19 κράτη μέλη. Η ζώνη του ευρώ αντιπροσωπεύει σχεδόν το 85 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Ένωσης των 27. Αντιμετώπισε τη χειρότερη χρηματοπιστωτική κρίση της εποχής μας και αναδύθηκε από αυτήν ισχυρότερη. Είναι πλέον καιρός να επικεντρωθούμε σαφέστερα στον στρατηγικό ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίζει το ευρώ στο παγκόσμιο τοπίο και να ενισχύσουμε τα θεμέλιά του. Η ολοκλήρωση της ένωσης κεφαλαιαγορών είναι ιδιαίτερα σημαντική στο πλαίσιο αυτό.

Είναι επίσης καίριας σημασίας η εφαρμογή των προτάσεων που εντάσσονται στον χάρτη πορείας για την εμβάθυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών μέσων που προτείνονται στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Με τον τρόπο αυτό η οικονομική και νομισματική ένωση θα εξοπλιστεί με τα κατάλληλα εφόδια –κυρίως την ευρωπαϊκή σταθεροποιητική λειτουργία και το πρόγραμμα στήριξης των μεταρρυθμίσεων– ώστε να διασφαλιστεί μεγαλύτερη μακροοικονομική ανθεκτικότητα και να επιδιωχθούν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και να ενισχυθεί η σύγκλιση. Τον Ιούνιο του 2018, στη σύνοδο κορυφής για το ευρώ στην οποία συμμετείχαν όλα τα κράτη μέλη, οι ηγέτες συμφώνησαν για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας κοινού μηχανισμού ασφαλείας για το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης και της προώθησης του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασφάλισης Καταθέσεων. Συμφώνησαν επίσης για την ενίσχυση του ρόλου και την περαιτέρω ανάπτυξη του ευρωπαϊκού μηχανισμού σταθερότητας ως εργαλείου διαχείρισης κρίσεων. Οι εργασίες αυτές πρέπει να προωθηθούν κατά προτεραιότητα, ενώ πλέον απαιτείται ταχεία συμφωνία ειδικότερα σχετικά με τις προτάσεις

για μείωση του κινδύνου στον τραπεζικό τομέα, καθώς και για τη δέσμη μέτρων που αφορά τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η ανθεκτικότητα της ζώνης του ευρώ εξαρτάται από την ανθεκτικότητα των κρατών μελών και από την αναζωογόνηση της οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισής τους. Η Επιτροπή, με γνώμονα τον στόχο αυτό, θα συνεχίσει να ενισχύει το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και να εστιάζει τις εργασίες της στην παροχή στήριξης και καθοδήγησης στα κράτη μέλη για την επίτευξη βιώσιμης και μακροπρόθεσμης χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Εμπόριο: Μια ισορροπημένη και προοδευτική εμπορική πολιτική για την τιθάσωση της παγκοσμιοποίησης

Το μέγεθός μας, οι κοινές μας αξίες και ο κοινός μας σκοπός καθιστούν την Ευρωπαϊκή Ένωση μοναδική υπό την έννοια ότι έχει συνάψει εμπορικές συμφωνίες με 69 χώρες ανά τον κόσμο, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 40 % του παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Ωστόσο, οι αυξανόμενες εντάσεις και η ολοένα μικρότερη προβλεψιμότητα στο παγκόσμιο εμπόριο δημιουργούν την ανάγκη συνεχούς επιβεβαίωσης της δέσμευσής μας για διατήρηση και ενίσχυση του διεθνούς συστήματος που βασίζεται σε κανόνες. Η ταχεία σύναψη της συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ιαπωνίας, η οποία αποτελεί τη μεγαλύτερη εμπορική συμφωνία την οποία έχει διαπραγματευτεί ποτέ η Ευρωπαϊκή Ένωση, θα αποτελέσει ισχυρή ένδειξη της δέσμευσης αυτής. Θα καταβάλουμε επίσης προσπάθειες για να διασφαλίσουμε την ταχεία έναρξη ισχύος των συμφωνιών με τη Σιγκαπούρη και το Βιετνάμ και να ολοκληρώσουμε τις διαπραγματεύσεις επί των οποίων έχει επιτευχθεί καταρχήν συμφωνία (με το Μεξικό) ή οι οποίες βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο, όπως με τη Χιλή και τη MERCOSUR. Πρέπει επίσης να σημειωθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερη πρόοδος στις άλλες εν εξελίξει εμπορικές διαπραγματεύσεις, μεταξύ άλλων με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία.

Η ΕΕ έχει κάθε λόγο να εμπιστεύεται τις δυνάμεις της και να είναι αποφασιστική στο πλαίσιο των εμπορικών της σχέσεων, αλλά δεν είναι αφελής. Είναι σημαντικό οι συννομοθέτες να συμφωνήσουν αμέσως επί της πρότασης για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων, με σκοπό την παρακολούθηση και την πρόληψη εξαγορών από το εξωτερικό επιζήμιων για τα συμφέροντα της ΕΕ. Είναι επίσης καιρός τα κράτη μέλη να βρουν λύση στο αδιέξοδο που έχει δημιουργηθεί σχετικά με την πρόταση για το διεθνές μέσο για τις δημόσιες συμβάσεις, ώστε να μπορέσουμε να αποτρέψουμε τις διακρίσεις εις βάρος των εταιρειών της ΕΕ στις αγορές δημόσιων συμβάσεων τρίτων χωρών, καθώς και να συμφωνήσουν σχετικά με τη μεταρρύθμιση των κανόνων για τα είδη διπλής χρήσης, ώστε να μην είναι σε καμία περίπτωση δυνατή η χρήση του εμπορίου ως προκαλύμματος για τη διακίνηση αγαθών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ένας χώρος δικαιοσύνης και θεμελιωδών δικαιωμάτων με βάση την αμοιβαία εμπιστοσύνη

Η διαφύλαξη των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ασφάλειας αποτέλεσε κορυφαία προτεραιότητα κατά τα τελευταία τέσσερα έτη. Προκειμένου να ολοκληρωθούν οι εργασίες και να δημιουργηθεί μια αποτελεσματική ένωση ασφάλειας, έχει πλέον καθοριστική σημασία η επίτευξη συμφωνίας επί των προτάσεων για τη βελτίωση της διασυνοριακής πρόσβασης των αρχών επιβολής του νόμου σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, για την κυκλοφορία

στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών, για τη βελτίωση των χαρακτηριστικών ασφαλείας των δελτίων ταυτότητας και για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής πρόσβασης και χρήσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων από τις αρχές επιβολής του νόμου. Πρέπει επίσης να καταβάλουμε περαιτέρω προσπάθειες για να στερήσουμε από τους τρομοκράτες τα μέσα δράσης τους, μέσω της επίτευξης συμφωνίας σχετικά με μέτρα για την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο και μέσω της επέκτασης της εντολής της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ώστε να συμπεριλαμβάνει την καταπολέμηση της διασυνοριακής τρομοκρατίας.

Για να διασφαλιστεί η ταυτόχρονη λειτουργία των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών για την ασφάλεια, τη μετανάστευση και τη διαχείριση των συνόρων κατά τρόπο περισσότερο ευφυή και αποδοτικό, θα πρέπει να επιτευχθεί αμέσως συμφωνία επί της πρότασης για τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων αυτών, καθώς και σχετικά με τις αναβαθμίσεις, για παράδειγμα, του ευρωπαϊκού συστήματος πληροφοριών ποινικού μητρώου, του Eurodac και του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις.

Αποκαλύψεις που ήρθαν στο φως σχετικά με σκάνδαλα από το *Dieselpgate* έως το *Luxleaks*, και από τα *Panama papers* έως την υπόθεση *Cambridge Analytica* καταδεικνύουν ότι οι υπάλληλοι που καταγγέλλουν δυσλειτουργίες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αποκάλυψη παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν το δημόσιο συμφέρον και την ευημερία των πολιτών. Πρέπει επομένως να συμφωνήσουμε για τη βελτίωση της προστασίας των ατόμων που καταγγέλλουν παραβάσεις του δικαίου της ΕΕ.

Πρέπει επίσης να διασφαλίσουμε ότι η ΕΕ μπορεί να παρέχει βοήθεια με πιο αποτελεσματικό τρόπο σε όσους πλήττονται από φυσικές καταστροφές μέσω της επίτευξης συμφωνίας επί της πρότασης για τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (rescEU).

Ο σεβασμός του κράτους δικαίου, το οποίο αποτελεί μία από τις αξίες της Ένωσης, είναι απαραίτητος για τη δημοκρατία και για τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Συνιστά επίσης ουσιώδη εγγύηση για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης – τόσο ως εσωτερικής αγοράς όσο και ως χώρου στον οποίο οι νόμοι εφαρμόζονται ομοιόμορφα και ο προϋπολογισμός δαπανάται ορθά, και εντός του οποίου τα κράτη μέλη και οι πολίτες τους μπορούν να συνεργάζονται σε πνεύμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης για την επίτευξη κοινών στόχων. Η διαδικασία που προβλέπεται στις Συνθήκες προκειμένου να καθοριστεί αν υφίσταται σαφής κίνδυνος σοβαρής παραβίασης των αξιών, και ειδικότερα του κράτους δικαίου, ενεργοποιήθηκε σε σχέση με δύο κράτη μέλη. Υπάρχουν επίσης αυξανόμενες ανησυχίες σχετικά με ορισμένα άλλα κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, εντείνεται η άποψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της πρέπει να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες για να προασπίσουν και να επιβάλουν το κράτος δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προτίθεται να παρουσιάσει πρωτοβουλία με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση του πλαισίου του 2014 για το κράτος δικαίου.

Προς μια νέα πολιτική μετανάστευσης

Οι μεταναστευτικές πιέσεις εξακολουθούν να αποτελούν βασική ανησυχία των Ευρωπαίων πολιτών, παρά το γεγονός ότι η κρίση αντιμετωπίστηκε. Η ορθή διαχείριση της

μετανάστευσης θα εξακολουθήσει να αποτελεί πρόκληση για πολλά έτη ακόμη, και χρήζει ολοκληρωμένης αντιμετώπισης.

Οι παράτυπες αφίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση μειώθηκαν κατά 95 % σε σύγκριση με τα μέγιστα ποσοστά αφίξεων που καταγράφηκαν τον Οκτώβριο του 2015. Ωστόσο, το τρέχον έτος κατέδειξε επίσης τη σημασία της επαγρύπνησης σε όλες τις διαδρομές, καθώς σημειώθηκε σημαντική μείωση στη διαδρομή της κεντρικής Μεσογείου, αλλά παρατηρήθηκαν αυξήσεις στις διαδρομές της ανατολικής και ειδικότερα της δυτικής Μεσογείου. Οι μεταναστευτικές διαδρομές και οι παράγοντες δημιουργίας τους μεταβάλλονται συνεχώς και πρέπει να προετοιμαστούμε για το μέλλον. Η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με ένα άρτια λειτουργικό κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου βάσει των αρχών της ευθύνης και της αλληλεγγύης παραμένει κορυφαία προτεραιότητα. Έχει επιτευχθεί προσωρινή ή μερική συμφωνία σχετικά με πέντε από τις επτά αρχικές προτάσεις για τη μεταρρύθμιση του συστήματος και θα πρέπει τώρα να καλυφθούν τα τελευταία στάδια για την έκδοση, μέσω της ενσωμάτωσης των αλλαγών για την ενίσχυση των επιχειρησιακών ικανοτήτων του νέου Ευρωπαϊκού Οργανισμού για το Άσυλο που προτάθηκε στο πλαίσιο της ομιλίας για την κατάσταση της Ένωσης. Πρέπει, παράλληλα, να εστιάσουμε τις προσπάθειές μας στην επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις δύο προτάσεις που απομένουν: τη μεταρρύθμιση του συστήματος του Δουβλίνου και τον κανονισμό για τις διαδικασίες ασύλου.

Στο πλαίσιο μιας αξιόπιστης μεταναστευτικής πολιτικής, οι πολίτες πρέπει να είναι βέβαιοι για την αποτελεσματική εκ μέρους μας διαχείριση των εξωτερικών συνόρων και για την ικανότητά μας αφενός να προστατεύουμε όσους έχουν ανάγκη και αφετέρου να εξασφαλίζουμε την επιστροφή εκείνων που δεν χρήζουν προστασίας. Η ενίσχυση της συνεκτικότητας και της αποτελεσματικότητας της πολιτικής μας για τις επιστροφές και η μείωση των κινήτρων για παράτυπη μετανάστευση έχουν καίρια σημασία και η Επιτροπή έχει παρουσιάσει τις απαραίτητες προτάσεις για την επίτευξή τους. Στο ίδιο πνεύμα, πρέπει να συμφωνήσουμε αμέσως για τη μεταρρύθμιση της οδηγίας για την επιστροφή και να ενισχύσουμε την ικανότητα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, με τη σύσταση μόνιμου σώματος 10 000 συνοριοφυλάκων της ΕΕ έως το 2020, την ενίσχυση των εξουσιών του στον τομέα των επιστροφών και τη διεύρυνση της επιχειρησιακής του δυνατότητας στις χώρες εταίρους εκτός ΕΕ.

Ταυτόχρονα, η Ευρώπη πρέπει να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης. Πρέπει να είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε επαρκώς τις ανάγκες των αγορών εργασίας και τις ελλείψεις δεξιοτήτων στο μέλλον, διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα τα συμφέροντα της ΕΕ. Ως εκ τούτου, είναι ουσιώδης η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με το αναθεωρημένο καθεστώς της μπλε κάρτας της ΕΕ, που θα καταστήσει ευκολότερη και πιο ελκυστική την προσέλωση στην Ευρώπη υπηκόων τρίτων χωρών με υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων για να εργαστούν και να συμβάλουν στις επιδόσεις των οικονομιών μας.

Έως τον Δεκέμβριο του 2018, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει ανακοίνωση σχετικά με την αμοιβαιότητα των θεωρήσεων, στην οποία θα περιλαμβάνεται απολογισμός της πορείας των εργασιών και θα παρουσιάζονται πιθανοί τρόποι επίλυσης της κατάστασης μη αμοιβαιότητας με τις ΗΠΑ στον τομέα της πολιτικής θεωρήσεων.

Ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας

Όταν είμαστε ενωμένοι, η Ευρώπη έχει όλο το κύρος που απαιτείται για να λειτουργεί ως ισχυρός παγκόσμιος παράγοντας και να καταβάλλει προσπάθειες για την ειρήνη, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ασφάλεια και τη σταθερότητα, στηρίζοντας ταυτόχρονα τη δημοκρατία, υπερασπιζόμενη τα ανθρώπινα δικαιώματα και προάγοντας το κράτος δικαίου.

Για να διασφαλιστεί αυτή η εξέλιξη, και παράλληλα με τις προσπάθειες για επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τα προτεινόμενα χρηματοδοτικά προγράμματα που θα στηρίξουν τον ρόλο της Ευρώπης ως παγκόσμιου παράγοντα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να απευθύνει έκκληση για να δοθεί αμέσως συνέχεια στην πρωτοβουλία της για αποτελεσματικότερη λήψη αποφάσεων στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ. Θα συνεχίσει επίσης τις εργασίες της για την εφαρμογή της συνολικής στρατηγικής της ΕΕ στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, κυρίως όσον αφορά την Ινδία, τη Λατινική Αμερική και την Κεντρική Ασία.

Θα δοθεί ώθηση στην εφαρμογή της προτεινόμενης νέας συμμαχίας Αφρικής–Ευρώπης για βιώσιμες επενδύσεις και θέσεις εργασίας. Για τον σκοπό αυτό, θα τεθεί σε περαιτέρω επιχειρησιακή εφαρμογή και θα υλοποιηθεί το εξωτερικό επενδυτικό σχέδιο της ΕΕ, ώστε να αποφέρει αποτελέσματα σε σχέση με τον φιλόδοξο στόχο του περί μόχλευσης 44 δισ. EUR σε βιώσιμες επενδύσεις έως το 2020.

Η εφαρμογή της πολιτικής γειτονίας τόσο στην Ανατολή όσο και στον Νότο θα εξακολουθήσει να αποτελεί βασική προτεραιότητα. Όσον αφορά τη διεύρυνση της ΕΕ, η Επιτροπή θα εκδώσει τις ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στις σχέσεις με όλους τους σχετικούς εταίρους. Επιπλέον, η Επιτροπή θα αξιολογήσει και θα εκδώσει γνώμη σχετικά με το αίτημα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης να καταστεί υποψήφια προς ένταξη χώρα.

Ένωση δημοκρατικής αλλαγής

Κατά τα τελευταία τέσσερα έτη, η Επιτροπή επιδιώκει να ενισχύσει τον δημοκρατικό χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για παράδειγμα, ανοίγοντας τη διαδικασία χάραξης πολιτικής στους πολίτες, τονώνοντας τη διαφάνεια των συνεδριάσεων μεταξύ των υπευθύνων λήψης αποφάσεων της Επιτροπής και των εκπροσώπων συμφερόντων, δημοσιεύοντας τις διαπραγματευτικές εντολές για τις εμπορικές συμφωνίες και ενσωματώνοντας τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας στον σχεδιασμό πολιτικής. Έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές αναθεωρήσεις στους κανόνες για τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων, οι οποίες θα αυξήσουν τη διαφάνεια των συνδέσεων μεταξύ των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των κομμάτων που είναι μέλη τους, θα βελτιώσουν τη δημοκρατική νομιμότητα καθώς η χρηματοδότηση θα αντικατοπτρίζει καλύτερα τις επιλογές του εκλογικού σώματος και θα ενισχύσουν την επιβολή για την πρόληψη περιπτώσεων κατάχρησης των δημόσιων δαπανών.

Για να προστατεύσουμε τις δημοκρατικές μας αξίες, πρέπει να διασφαλίσουμε τον ελεύθερο και αδιάβλητο χαρακτήρα των επερχόμενων εκλογών, και, για τον λόγο αυτό, συνιστά

επείγουσα ανάγκη η επίτευξη ταχείας συμφωνίας επί των προτάσεων για τη βελτίωση της προστασίας των δημοκρατικών διαδικασιών μας έναντι των προσπαθειών τρίτων χωρών ή ιδιωτικών συμφερόντων να τις χειραγωγήσουν. Κατά προτεραιότητα θα πρέπει επίσης να συμφωνηθεί η πρόταση παροχής στα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα της δυνατότητας επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με σκοπό την εσκεμμένη άσκηση επιρροής στο αποτέλεσμα των ευρωπαϊκών εκλογών.

Η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών προσφέρει στους πολίτες έναν μοναδικό και καινοτόμο τρόπο να συμμετέχουν στον καθορισμό του θεματολογίου σε επίπεδο ΕΕ ζητώντας απευθείας από την Επιτροπή να αναλάβει δράση σε ζητήματα που τους ενδιαφέρουν. Για να καταστεί το μέσο αυτό φιλικότερο προς τους χρήστες και για να μπορέσει να αξιοποιηθεί το πλήρες δυναμικό του, είναι απαραίτητο να επιτευχθεί αμέσως συμφωνία σχετικά με τη μεταρρύθμιση του κανονισμού, ώστε να καταστεί ευκολότερη για τους πολίτες η δρομολόγηση και στήριξη νέων πρωτοβουλιών. Ανταποκρινόμαστε επίσης στις επιθυμίες που έχουν εκφράσει οι πολίτες στο πλαίσιο δημόσιων διαβουλεύσεων, για παράδειγμα με την πρόταση για κατάργηση της αλλαγής της ώρας δύο φορές ετησίως.

Από την αρχή της θητείας της, η παρούσα Επιτροπή έχει υπογραμμίσει, αφενός, την ανάγκη να επικεντρωθεί περισσότερο η Ένωση στα θέματα που έχουν βαρύτητα, και, αφετέρου, την ανάγκη βελτίωσης της δημοκρατικής νομιμότητας των δράσεων της Ένωσης. Ουσιαστική πτυχή της παραμέτρου αυτής είναι η διασφάλιση της τήρησης των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Η Επιτροπή παρουσιάζει, παράλληλα με το παρόν πρόγραμμα εργασίας, ανακοίνωση στην οποία παραθέτει τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύει να ενισχύσει τον ρόλο των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας στη διαδικασία χάραξης πολιτικής της ΕΕ, αξιοποιώντας την πληθώρα των πληροφοριών που έλαβε από την ειδική ομάδα «Επικουρικότητα και αναλογικότητα - “Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο”». Σύμφωνα με τις απόψεις της ειδικής ομάδας, αυτό θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του ευρύτερου θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας, μεταξύ άλλων κατά τον προγραμματισμένο απολογισμό. Η ανακοίνωση συνοδεύεται από τις ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των εθνικών κοινοβουλίων και σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

III. Παροχή σε όλους τους Ευρωπαίους μιας ισχυρής προοπτικής για το μέλλον

Η σύνοδος κορυφής στο Σιμπίου στις 9 Μαΐου 2019 θα πραγματοποιηθεί σε μια κρίσιμη στιγμή – έξι εβδομάδες μετά το Brexit και δύο εβδομάδες πριν από τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Θα είναι η στιγμή κατά την οποία οι ηγέτες θα ανανεώσουν την εμπιστοσύνη τους στο μέλλον της νέας Ένωσης των 27. Η Επιτροπή θα συμβάλει στη διαδικασία πριν και μετά τη σύνοδο κορυφής του Σιμπίου με σειρά εκθέσεων και ανακοινώσεων με προοπτική το 2025. Έχει παρουσιάσει, ή πρόκειται να υποβάλει, πρωτοβουλίες με στόχο:

- την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ, στο πλαίσιο των συνολικών προσπαθειών για ενίσχυση της κυριαρχίας της Ευρώπης·
- την ενίσχυση της χρήσης της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία και την παροχή της δυνατότητας για αποτελεσματικότερη διαδικασία λήψης αποφάσεων στους βασικούς τομείς της φορολογίας και των κοινωνικών πολιτικών, ώστε η νομοθεσία για την ενιαία αγορά της ΕΕ να μπορεί να παρακολουθεί τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις, καθώς και σε διάφορους στοχευμένους τομείς των εξωτερικών μας σχέσεων, ώστε να εξασφαλιστούν τα κατάλληλα εργαλεία λήψης αποφάσεων για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας·
- τον προβληματισμό σχετικά με την πορεία προς μια βιώσιμη Ευρώπη μέχρι το 2030 για τη συνέχεια που θα δοθεί στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή·
- τη χάραξη πορείας για ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για την ενεργειακή και κλιματική πολιτική της ΕΕ με την παράθεση εναλλακτικών επιλογών για ενισχυμένη ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία και πιθανή μεταρρύθμιση της Συνθήκης Ευρατόμ·
- την περαιτέρω ενίσχυση του πλαισίου του 2014 για το κράτος δικαίου·
- την περιγραφή του τρόπου με τον οποίο θα επιτύχουμε μια Ένωση πιο ενωμένη, πιο ισχυρή και πιο δημοκρατική από επικοινωνιακή άποψη.

IV. Brexit και ετοιμότητα

Παρότι καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες για να διασφαλιστεί η σύναψη συμφωνίας σχετικά με την εύτακτη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η καθιέρωση πλαισίου για τις μελλοντικές σχέσεις ΕΕ–Ηνωμένου Βασιλείου, θα απαιτηθούν ορισμένα μέτρα προκειμένου να προσαρμοστεί το κεκτημένο της ΕΕ στο πλαίσιο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου και ανεξαρτήτως του αποτελέσματος των διαπραγματεύσεων. Πέραν των έξι νομοθετικών πράξεων που έχουν ήδη υποβληθεί στην κρίση των συννομοθετών, η Επιτροπή θα εκδώσει δύο επιπλέον νομοθετικές προτάσεις σχετικά με την ετοιμότητα για το Brexit οι οποίες θα αφορούν, αντιστοίχως, το καθεστώς θεωρήσεων για τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου και την προσαρμογή των αριθμητικών στοιχείων για την πρωτογενή και τελική κατανάλωση ενέργειας στο πλαίσιο της νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση. Οι

προτάσεις θα υποβληθούν τον Νοέμβριο του 2018 προκειμένου οι συννομοθέτες να έχουν στη διάθεσή τους επαρκή χρόνο για να τις εγκρίνουν πριν από την ημερομηνία αποχώρησης.

Η Επιτροπή θα παρουσιάσει επίσης, πριν από το τέλος του 2018, σειρά πράξεων κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων οι οποίες απαιτούνται στο πλαίσιο της ετοιμότητας για το Brexit. Θα συνεχίσει να παρακολουθεί την κατάσταση εκ του σύνεγγυς κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, και θα προτείνει περαιτέρω μέτρα, κατά περίπτωση, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση των εργασιών των συννομοθετών.

V. Βελτίωση της νομοθεσίας και η εφαρμογή και επιβολή του δικαίου της ΕΕ

Από την αρχή της θητείας της, η παρούσα Επιτροπή έχει επενδύσει σε σημαντικό βαθμό στη βελτίωση της νομοθεσίας, η οποία αποτελεί πλέον τμήμα του DNA μας. Ο ΟΟΣΑ χαρακτήρισε προσφάτως την Επιτροπή ως οργανισμό με άριστες επιδόσεις όσον αφορά τις ορθές κανονιστικές πρακτικές. Για την περαιτέρω εδραίωση της διαδικασίας αυτής, διενεργούμε επί του παρόντος απολογισμό της πολιτικής μας για τη βελτίωση της νομοθεσίας, και θα υποβάλουμε έκθεση την άνοιξη σχετικά με τα αποτελέσματα και τα διδάγματα που πρέπει να αντληθούν. Στο μεταξύ, θα δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση των εργαλείων μας για τη βελτίωση της νομοθεσίας ώστε να εξετάσουμε προσεκτικά τις υφιστάμενες πολιτικές και να διασφαλίσουμε ότι εξακολουθούν να είναι κατάλληλες για τον επιδιωκόμενο σκοπό και να αποφύγουμε το περιττό κόστος. Στο παράρτημα II του παρόντος προγράμματος εργασίας παρατίθενται οι σημαντικότερες αξιολογήσεις και έλεγχοι καταλληλότητας που θα διενεργήσουμε, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δίνουν συνέχεια στις γνώμες της πλατφόρμας REFIT. Η πλατφόρμα συνεχίζει το έργο της και αναμένεται να εκδώσει σύντομα περαιτέρω γνώμες, μετά την έκδοση των οποίων η Επιτροπή θα προβεί σε λεπτομερή παρουσίαση της συνέχειας που δίδεται σε όλες τις παλαιότερες και νέες γνώμες στον διαδικτυακό πίνακα αποτελεσμάτων REFIT, καθώς και στη δεύτερη ετήσια έρευνα του φόρτου.

Κάθε κανόνας, όσο προσεκτικά και αν έχει συνταχθεί και προετοιμαστεί, είναι αποτελεσματικός μόνον εάν εφαρμόζεται σωστά στην πράξη. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή θα συνεχίσει να δίνει τόση προσοχή στη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των νόμων όση δίνει και στον αρχικό σχεδιασμό τους. Το κλειδί για την αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ είναι η στενή συνεργασία και η επικοινωνία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Θα συνεχίσουμε να διεξάγουμε διάλογο με τα κράτη μέλη προκειμένου να τους παρέχουμε υποστήριξη για την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ. Θα πρέπει να καταβληθούν σημαντικές προσπάθειες κατά τους προσεχείς μήνες όσον αφορά τη διαδικασία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής της νομοθεσίας που έχει θεσπιστεί προσφάτως ή πρόκειται να θεσπιστεί σύντομα. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να θέτει σε προτεραιότητα τις σοβαρές παραβιάσεις του δικαίου της ΕΕ που υπονομεύουν την προστιθέμενη αξία των κανόνων της ΕΕ, και θα αναλάβει αυστηρή δράση όπου απαιτείται, όπως το έπραξε προσφάτως σε τομείς όπως η ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα.

VI. Συμπέρασμα

Οι μήνες που απομένουν για την ολοκλήρωση της θητείας της παρούσας Επιτροπής θα είναι καθοριστικής σημασίας για να αποδείξουμε στους πολίτες ότι έχουμε εκπληρώσει τις δεσμεύσεις τις οποίες αναλάβαμε στο πλαίσιο του προγράμματός μας για την απασχόληση, την ανάπτυξη, τη δικαιοσύνη και τη δημοκρατική αλλαγή. Το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2019 περιλαμβάνει ένα σαφές θεματολόγιο που δίνει έμφαση στην ολοκλήρωση του έργου το οποίο δεσμευτήκαμε να εκτελέσουμε στην αρχή αυτής της θητείας. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται εντατικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την ολοκλήρωση του προγράμματος αυτού με τη θέσπιση και εφαρμογή όλων των προτάσεων που έχει υποβάλει η Επιτροπή. Η κοινή αυτή ευρωπαϊκή προσπάθεια έχει καίρια σημασία αν θέλουμε να αποδείξουμε στους πολίτες ότι η Ευρώπη μπορεί να κάνει τη διαφορά μέσω εστιασμένης και αποτελεσματικής δράσης και με την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων. Στις 9 Μαΐου στο Σιμπίου, θα μπορέσουμε επίσης να καταδείξουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση των 27 έχει σαφή προοπτική για το μέλλον και έχει ενισχύσει τα θεμέλια για μια ισχυρή, ενωμένη και κυρίαρχη Ευρώπη.